

kring oyggjarnar

Koyrði á kúgv

Mikukvöldið koyrði ein bilur úr Runavík á eina kúgv úr Kollafirði.

Óhappið hendi við maskinverkstaðin hjá landsverkfrøðinginum, »landsfjósíð«, norðan fyri Kollafirði.

Kúgvinn varð so meint rakt, at hon mátti avlivast dagin eftir.

Bilurin fekk nakað av skaða. Bilferarin boðaði sjálvur frá hendingini.

Føroyskar tekningar í Tekkoslovakinum

Ein framsýning av tekningum eftir feðgunum Zakarias og William Heinesen og Bárð Jákupsson, sum hevur ferðast um Norðurlond, er nú endað í Bratislava í Tekkoslovakinum eftir at eitt ynski kom haðani um at fáa framsýningina.

Svimjingin útsett — ovurstór luttøka

Luttøkan til svimjingina hjá Tórshavnar Kvæld- og Ungdómskúla var so mikið stór, at Tórshavnar kommunu nú hevur jættað svimjihøllina líka frá klokkan sjei á morgni til á kvöldi. Annars var ætlanin bert at svimja seinnapartin.

Serliga stórus áhugi er fyri familjussvimjingini. Ikki færri enn 3-400 hava boðað frá luttøku í henni.

Hóast kvældskúlin nú fær høllina allan dagin, er fullteknad.

Ætlanin var, at svimjingin skuldi

byrja komandi leygardag, men hon er útsett til leygardagin 6. oktober.

Smádrongur yvirkoyrdur

Týsdagin varð ein 5-ára gamal drongur yvirkoyrdur á Toftum.

Drongurin fór á Landssjúkrahúsið til kanningar. Hann hevði fingið snuddi á hendið og andlitið.

Óhappið hendi á tann hátt, at drongurin rann út fyri ein bil, upplýsir politiið í Runavík.

Norðoya Sparikassi 60 ár

Mánadagin fyllir Norðoya Sparikassi 60 ár. Sparikassin er tann størsti peningastovnurin í Norðoyggjum við trimum deildum — einari í Leirvík, sum hevur opið tveir timar dagliga, meðan deildirnar á Viðareiði og Hvannasundi hava opið ávikavist tveir og ein dag um vikuna.

Sparikassin hevur innistandandi 107 mill. kr., meðan útlánini liggja um 85 mill. kr. Nógvan tann størsti parturin er útlán til sethús, nevniliga 68,2 mill. kr. Eginpeningur sparikassans er 12,2 mill. kr. Tilsamans hevur sparikassin 9.500 spararar.

Eins og peningastovnarnir í Havn er Norðoya Sparikassi við at nýmótansgera avgreiðsluna. Sambært Norðlýsinum eru online töl uppsett. Hesi eru ikki tikin í brúk enn, men tey verða koyrd inn nú. Í sparikassanum starvast 11 fólk. Stjóri er Brynjálvar Jacobsen.

Petur Christiansen:

Spell at so lítið av føroyskari framleiðslu er við á HS 79

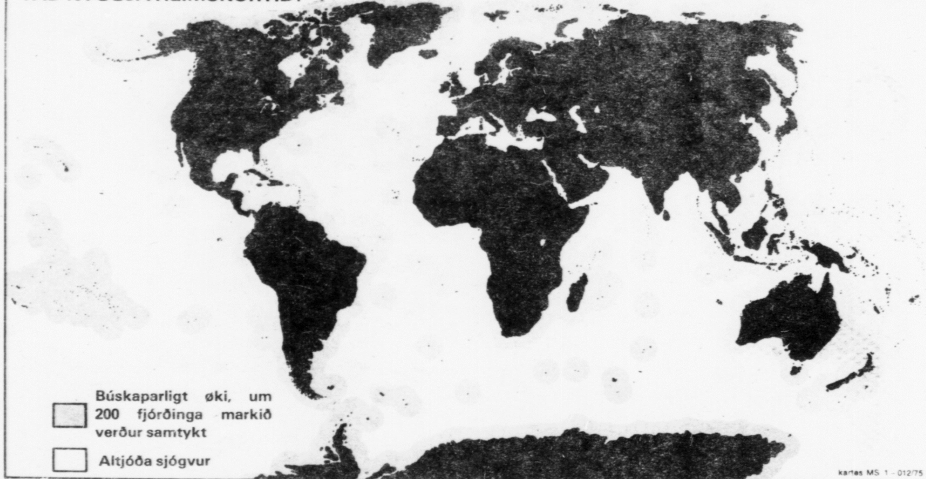
— Tað er spell, at so lítið av føroyskari framleiðslu er við á Handilsstevnunni, segði Petur Christiansen, borgarstjóri, tá hann setti HS 79 hósðagin.

Hann helt, at tann innflutta framleiðslan er í meira lagi.

— Tað er tó gott, at henda framleiðslan verður vist fram, so fólk kunnu vita, hvat talan er um.

Handilsstevnan, sum Kristmund Kunoy skipar fyri, verður opin í dag og morgin afturat kl. 14—21.

TAÐ NÝGGJA HEIMSKORTIÐ?

150 tjóðir stíla ímóti eini semju

Vit halda her fram við samrøðuni við Erlend Patursson um havrættarræðstevnuna og týdning hennara fyri Føroyar.

Hesin spurningurin er framvegis óloystur.

Undirgrundin uttan fyri 200 fjórðingar

Ein annar týðandi spurningur á havrættarfundinum er rætturin til undirgrundina uttan fyri 200 fjórðingar. Har er so stríðsspurningurin hvussu langt hesin rættur røkkur út um teir 200 fjórðingar. Høvuðstankin, er tann, at markið skal í longsta lagi ganga út til tann djúpa havbotnin.

Tað er stór træta um henda spurningin. Hetta mark kann koma at liggja langt úti, tí summir av landgrunninum røkka upp til fleiri 100 fjórðingar út frá landi. Tað vil siga, at her mugu onkrar avmarkingar gerast. Tað eru komin fleiri uppskot um eitt ytri mark bæði uppá 300 og 350 fjórðingar.

Landgrunnurin og jarðfrøðisligi upprunin

Fyri Føroyar hevur hetta týdning, har talan er um avmarkingina millum tvey lond, sum liggja saman. Føroyar mótvægis Bretlandi.

Her er tað so spurningurin um, hvat vit skilja við landgrunnin. Tað, sum er eyðkenni fyri landgrunnin, er tann jarðfrøðiligi upprunin, og um hesin grunnur jarðfrøðisliga hoyrir til avvarðandi land.

Bretland — Føroyar

Viðvíkjandi Føroyum er

støðan tann, at Føroyaryggurin røkkur rættiliga langt suður um Rock All. Hann er ein samanhangi heild av sama uppruna sum Føroyar.

Millum bretska landgrunnin og henda ryggin er eitt havdýpi uppá 2000 til 3000 metrar. Millum Føroyar og Rock All øðrumegin og bretska landgrunnin hinumegin er einki jarðfrøðisligt samband.

Rímiligt mark

Tað eru tvey sjónarmið frammi í samband við býtið av økinum uttanfyri 200 fjórðingar. Annað er, at økið í fjórðingum verður avmarkað eftir miðlinju. Hitt uppskotið, sum fleiri taka undir við, sigur, at tað skal vera eitt rímiligt mark.

Føroyingar eru 40.000 í tali, meðan bretar eru 40 milliónir. Tískil vilja bretar siga sum so, at tá vit bert eru 40.000 og teir 40 mill. íbúgvur, er tað rímiligt, at teir fáa so mikið meira.

Bæði rímiligt mark og miðlinja

Harafturat kemur, hvat skal skiljast við einum rímiligit og rættvísu marki. Tað hevur verið eitt ógiltligt stríð um júst henda spurningin.

Menn eru komnir við fleiri semingsuppskotum. Tað seinasta, sum er frá einum finna, sigur, at tað skal bæði vera talan um eitt rímiligt mark og eina miðlinju. Harafturat skal

tað orðaljóðið takast burtur úr sáttmála Sam-eindu Tjóða, sum sigur, at øll lond — stór og smá — eru á jøvnum fæti.

Erlendur Patursson sigur at enda, at tað í seinasta enda uttan iva verða tey stóru og ríku londini, sum koma at hava tað avgerandi orðið.

Men hvi verður so tá so nógv tjakast um spurningin, og hvi er enn eingin avgerð fallin, vil ein spyrja seg sjálfvan. Til hetta sigur Erlendur, at grundin til at tað hevur drigið so langt út er tann, at menn stremba ímóti eini semju. Eini semju millum 140 tjóðir.

Stríðsspurningarnir nógvir

Torfert verður tað tó at røkka eina semju, sum allir partar verða nøgdur við. Tí stríðsspurningarnir eru nógvir. Tað er eitt stríð millum strandalond, hvussu nógv hesi lond skulu hava av havríkidemi. Tað er eitt stríð millum strandalond og innilokað lond. Tey innilokaðu londini stríðast fyri, at ystu markini verða so innarlaga sum gjørligt. Eisini stríðast hesi lond fyri at fáa fiskiveiðirættindi og rætt til havbotnin, so langt sum gjørligt innan fyri 200 fjórðingamarkið.

Óg síðst kann nevast stríðið um rættin á altjóða økjum. Har verða tað uttan iva stórveldi sum USA og Sovjetsamveldið, sum eiga kapitalin og teknikkini, ið koma at hava tað avgerandi orðið.